

Шорно ол, порилык да гын веер!

30-шо (3314) №,
2017 ий 22 июль,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Н. ФИЛИППОВАН фотожо.

Дашан кенгеж канышыже

Даша Филиппова (снимкыште) Руэм школысо 1-ше «В» классым тунем пытарен. Кенгеж каникулым Кужэнгер районысо Тошто Йүледүр ялыште коваже, Нина Дмитриевна, дене эртарат. Ялыште Дашалан моткоч келша! Аваж дене пырля олыкыш миен, пеледыш аршашым поген. Коваж дене ял воктенысе памашыш вудлан коштеш. «Памаш вуд моткоч яндар да тамле, чот-чот йүштө. Туддене шүргым мушкына», – ойла изи үдыр. Даша памаш нерген ойлымышым возен.

Уныка пакчаште шүкшудым сомылаш полша. Книгамат лудаш ок мондо. Шукерте огыл мыланем, туныктышыжлан, серышым возен. Тыге мый тунемшемын ялыште эртыше каникулжо нерген пален налынам. Дашалан каникул жапыште сайын каналташ тыланем.

Л.Г.ИВАНОВА.
Медведево,
Руэм.

«Ямде лийлан»
почтышто кажне
тылзын 15-ше кечыже
марте возалташ
лиеш!

«Ямде
лийым» «Почта
России» катало-
гышто ончо.

Индексше:
П4696.

«Ямде
лий» - сай
газет!

У закон почеш,
школыш коштыдымо
йоча-влакым маши-
наште кугыен деч
посна кодаш чары-
ме. Шым ияш деч
кугурак йочалан
автокресло огеш
күл, лүдыкшыдымы-
лык ремень дене
пижыктыман.

Эрла, 23
июльшто,
Козьмодемьянск
олаште
«Бендериада»
мыскара да
сатир фестиваль
лиеш. Тудо 23-
шо гана эрта-
ралтеш.

15 июльшто
Оршанке районысо
Тошто Крешын
ялыште изак-шоляк
Арсий ден Евгений
Волковмытым шар-
ныме лүмеш «Энер
вуд үмбалне»
фестиваль-конкурс
эртен.

Увер
выр-
выр

Лишыл йолташ

Мыйын эн сай йолташем – Ондре. Ме ик классыште тунемына. Коктынат футболла модаш йӱратена. Ваш-ваш полшена. Сай йолташ кажне енын лийшаш.

Саша КОРОЛЕВ.

* * *

Настя йолташем – мотор чурийвылышан, изирак капкылан, кужу ўпан изи ўдыр. Кумшо классым пытарен. Ме зре пырля лияш тыршена. Настям пеш пагалем. Тыгай йолташ нигӱн уке!

Алина ЧЕРНЯЕВА.

У Торъял, Токтарсола.

Звенигово район Эсмекплак школын изи тунемшыже Гриша Сидоров, кушкын шумекыже, кӱ лиеш ала? Тўняште вет тынар шуко сай профессий! Но рвезын, сценыш лектын, яндар йўкшӱ дене такмакым шергылтарымыжым колмеке, вик шоналтет: артистак шочын! Кеч-кӱ лий, но сай айдеме куш, Григорий!

Л. СЕМЕНОВАН фотожо.

Вўд воктене

Вўд воктене,
Ужар серыште,
Пешак сае каналташ.
Вўд воктене,
Сер воктене,
Южшат яндар шўлалташ.
Ужар сер гыч вўдыштӱ
Пешак келша кол кучаш.
Ший гай яндар вўдыштӱ
Кумыл уло шўлалташ!

Эмилия АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Коркатово.

Марий Элыште кан-даш ег пудий боррелиоз дене черланен. Чылаже 709 ег эмлым-верыш полышым йодын толын.

Кумалтышыш миенна

18 июнышто Советский районышто Кўшыл Макмат ял кумалтыш эртен. Тўн онаен, Богачевмыт тукым гыч Вова изай, яллан перкем йодын. Чыла сомылым шукташ Ключевмыт да Протасовмыт еш вуйын шогенит. Тений кўсотыш самырык тукым утларак толын, тугеже яндар чонан лияш вашкен. Вес ий марте паша радамым ярымлен, ме, тутло лемым да перкан пучымышым тамлен, Юмын енын пӱлекше дене мӱнган-мӱнгӱ вияш памаш йолгорно дене пӱртылынна.

Т.Н.РЯБИНИНА, туныктышо.

Советский, Кукмарий.

Кенез тўналтыш гыч Марий Элыште 8 ег, нунын коклаште кок йоча, вўдыш пуренгаен колен.

Игече шокшемдыме дене, йоча-влак, ятыр жапым вўд воктене эртареда. Но тушто шкем моштен кучыман. МЧС-ын темлыме канаш-влакым шотыш налза:

Вўдыштӱ шуко жап ида йўштыл, черланаш лиеш. Кид-йолым шӱн шупшын кертеш.

Сайын ийын огыда мошто гын, йўштылашлан онгым пеленда налза.

Вўдыштӱ икте-весым шўкедылын ида мод.

Кугуен деч посна вўдышкӱ пурыман огыл.

Лўмын келыштарыме верыште гына йўштылза.

Сенгымаш!

Бауман лицейын тунемшыже - влак Арина Хуснуллина ден Ильдан Сулейманов «Юные техники и изобретатели» IV всероссийский конференцийыш миенит. ПГТУ-н доцентше В.Т.Изи-ковын (снимкыште) вуйлатымыж почеш нуно «Макет устройства сигнализации о препятствиях для слепых людей на Arduino и ультразвуковом модуле HC-SR04» проектым ямдыленит. Умылтарен каласаш гын, сокыр-влакман, сайрак колышт манын, вуйышкышт чияш шўдышым шонен луктыныт. Пашашт «Здоровье человека» номинацийыште сенген. Тунемше-влакым РФ Кугыжаныш Думышто саламленит.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Йошкар-Ола.

Пытартыш жапыште Интернетыште түрлө марий сайт, тўшка (группо)-влак почылтыт. «ВКонтакте» лаштыкыште Екатерина ТЕТЕРИНА (снимкыште) «Марий йоча – Дети мари» группым ыштен. Тыгай пашам тўналаш мо таратен? Тудын дене вашмутланымашым темлена. А тўшкажым тыгай адрес дене ончен кертыда:
<https://vk.com/club140405169>

– Иктаж-могай группым ышташ шонымаш вуйышто эреак пӧрдын. Могайым? Кызыт изи ўдырем дене мӧнгыштӧ шинчемат, йоча теме эн лишылла чучо. Лўмымат тыглайым пуышым – «Марий йоча». Адакшым газет редакцийыште пашам ыштенам, материал-влакым поген тунемалтын. Тўрлӧ шонымаш ушыш толын пура, онгай темлымаш-влак шонешталт лектыт... А луктын каласаш нигӧлан. Йӧратыме пашам ышташ чон ўжын.

– **Тўшкам эре уэмдыман, пойдарыман, калыкын кумылжым савырыман. Тўрыс пашам шкетынак шуктет?**

– Йолташем-влакын польшыштым эре шижам. Поснак кугу таум каласынем Морко посёлкысо 1-ше номеран йочасадын воспитательже Инна Алексеевалан, С.Г.Чавайн лўмеш Национальный библиотекин пашаенже Алевтина Фёдоровалан, Пошкырт кундем Пўрӧ олаште илыше

– **Тудо йочалан пӧлеклалтын?**

– Уке! Икшывылан веле огыл,

«МАРИЙ ЙОЧА» КУАНДАРА

ЧЫЛАЛАН! Кажне айдемын йоча пагытше лийын, кызыт шкенам ньогана уло але уныка куандара. Сандене «Марий йоча» чылалан онгай лийшаш. Кажне ег шкаланже кўлешаным ты лаштыкыште муын кертеш, шонем.

– **Тўшкашкет марий лўман йоча-влак посна верым ойыренат. Могай шонымаш дене? Могай амал лийын?**

– Изи ўдыремлан Элика лўмым пуэнам. Шочмо кундемшытына марий лўман йоча-влак шукын улыт мо, манын шоналтышым. Икмыняр палымеманат икшывыже марий лўмым нумалеш. Тўшка шочмек, кумылан-влак марий лўман йочашт дене шке палдараш тўнальыч: фотом, икшывышт нерген серышым возен колтышт.

Мария Пьянзиалан, Сургут олаште илыше поэтессе Раисия Сунгуровалан. Нуно группым түрлӧ увер дене пойдарат.

– **«Марий йочан» ончыкылыкшо могай лийшаш, шонет?**

– Тачысе кечылан 1792 ег группым эскера, лудеш, ой-кагашым пуа. Пашаште ик вуйлатышем тыге ойла ыле: «Марий Элыште газетын лудшыжо (подписчикше) кум тўжем наре лиеш гын, газетым савыкташ шотлан толеш». Мыят тышкак шуктынем. Ик ий жапыште 3000 подписчик погынен ок шукто гын, группым петырем. Ик ийже шушаш ийын 16 февральыште лиеш.

– **«Марий йочан» пўрымашыже пиалан лийже. Шонымашет шукталтше.**

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

Марий талешке

Ондак – кова, вара – вуйлатыше

Национальный президент школ-интернатын тунемшыже Антон Агачев коважым, П.В. Сорокинам (снимкыште), Марий Турек кундемын талешкыжлан, чолга шўдыржылан шотла. Полина Владимировна ятыр ий Сардаял школым вуйлата. Тудо йӧратыме ава да кова веле огыл, пагалыме вуйлатыше да туньктышо.

«Ший талешке» республиканский фести-вальыште Антон Агачев «Саскавий» ўдырамаш ушемын призше дене палемдалтын.

– Ковам мыйын верчемат тургыжлана: тунеммашем эскера, сенгымашемлан йывырта, ой-кагашым пуа, – ойла рвезе. – Теве республиканский тагасымашке икымше гана ушненам, ковам лўмын ончаш толын.

Л.НИКОЛАЕВА.

Шочмо йылмем, йөрәтәймем

Шочмо йылме! Кажне егын шұмыштыжә улат, кажнын чонжым ырыктет. Тыйын ончыкылыкет – мемнан кидыште. Тидым кажне мари йоча улылышаш.

Максим НИКОЛАЕВ.
* * *

«Йылме ила – калык ила», – маныт калыкыште. Чын, шочмо йылме – калыкын поянлыкше. Марий йылмынан мутвундыжо поян. Шочмо йылмым самырык тукум аклышаш.

Аня ИВАНОВА.

Морко, Эгерсола.

Кодшо арняште Сымыстара йот енгымат

Кодшо арняште редакцийыштына мұндыр йот элла гыч уна-влак лийыч. Тиде (снимкыште шола гыч пурлашке) Японийысе Токио ола гыч Мураками Такенори, Венгрийысе Будапешт ола гыч Богата Тимар, Финляндийысе Турку ола гыч Томи Койвунен. Кумытынат шуко йылмым палат. Муракамиже коло түрлө йылме дене мутланен мошта.

А ынде Йошкар-Олаш толыныт. Марий кугыжаныш университет пелен кенез жаплан почылтшо мари йылме да түвыра школышто тунемыт.

Шижыда, йоча-влак, мари йылмына могай сылне. Тудо эсогыл йот йылме дене мутланыше үдыр-рвезе-влакымат сымыстара. Мутланыза шочмо йылмына дене. Те тудым арален шуйышо тукум улыда.

А.ЭМАНОВА.

«Марий йылме мыланна келша. Тудым эшеат келгын шымлынена», – маныт йот элла гыч толшо уна-влак.

Подлежащий

Кө? Мо? йодыш вуйыштемже Шомак-влакым сұретла. Подлежащий воктенемже: -Түн член улам, - маң ойла.

Сказуемый

Подлежащий ден кылдалтше Түн член эреак улам. Илышнаже пеледалтше, Кечат шыргыжеш мылам. «Мом ышташ?» –

йодат гын öрын,

Шочмо йылмым чот тунем. Йөрәтал тўням чеверым, Вуй йырет илал шонен.

Почеламутан правил

Мураш, кушташ, каналташ, Яндар юж дене шұлаш. Модаш, сұретлаш, лудаш, Сказуемый полша илаш.

Рашемдык

Предметын палыжым ончыктышо Могай? Көн? Мон? Мыняр? Мынярымше? Кудо? Кусо? Кунамсе? йодеш шып гына. Түрлө йодышым шочыктышо Рашемдык ок öр нимыняр, Оласе улам мо агулысо. Кеч ешартыш член гына.

Ешартык

Мый предметым ончыктем. Көм лукташ гын ончыкем? Мом онайым каласаш? Көлан жап чеверласаш? Кө деке да мо деке, Кө нерген да мо нерген. Кө дене да мо дене, Пашам кертына терген? Кө деч ончыч тўналаш,

Мо деч шонышыч шылаш?

Мый ешартыш член улам.

Ешартык лўм келша тылат?

Умыландарыше член

Кушто, кушко да кушеч? Йодыш-влак колтат ушем. Кушан мутым верандаш, Ойлончышто чын шындаш. Көлан верч да молан верч? Кунам? Кунамсек? Кузе? Могай мут покта шенгеч? Ом умыло нигузе. Мыняр гана йодынам: – Ешартыш членже мо гала? Шкак вашмутым пуэнам. Умыландарыше член улам.

Н.Д.ИЛЬИНА,

Волжский, Карай.

Я.Майоров-Шкетан ден Д.Орай сылнымутыштышт 700 утла оңартыш мутым кучылтыныт. Чижкыдын кучылталтше индеш тўжем мут гыч ныл тўжемже – лўм мут.

Шочмо кече – вучымо да куанле пайрем. Йочалан

Эн сай пөлек – «Ямде лий»

гын, поснак. А икшывылан мом пөлеклаш? Ойыртемалтшым, шарнаш кодшым? Ты йодыш кажным тургыжландара, шонем.

– Мый шкежат ўмыр мучко «Ямде лий» газетым лудам, – ойла 70 ияш коча. Тудо Пошкырт кундем Янаул район Атлегач ялыште шочын-кушкын. – Ты газет чонлан тунар лишыл лийын, тебе ынде уныкамым шўмандаш кумылангым. Уныкамже «Кочай, «Ямде лий» газетет куштырак? Кунам толеш? «Ямде лий» – мыйын газетем» веле манын ойласен колта. Тыге ойлымыжым коламат, тунар чот куанем! Тек марла йоча газет кужу ўмыран лиш. Тудо йоча энциклопедий гай.

Фёдор кажне шуматкечын «Ямде лийым» кидыш налын лаштыкла, сўрет-влакым онча, шкежат сўретлаш тырша. Тебе тыге кугырак ийготан йолташна, Р.П.Шамтиев, кушкын шогышо тукымым йоча газетым изинек палаш, марла мутланаш да лудаш кумыланга. Ончыкыжымат вашкылна пенгыде лиш манын ўшанена.

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

Оршанке район Кугунур ялыште илыше Роман Паирович Шамтиев Фёдор уныкажлан (снимкыште) эн чапле да эн сай пөлекым кучыктен: 2017 ийын кокымшо пелыжлан «Ямде лий» газетлан подпискым ыштен пуэн. Фёдор 25 июльшто кум ияш лиш. Саламлена!

Авторын фотожо.

Моркыш – конкурсыш

Калык писатель Н.С.Лекайн ден чапланыше поэт В.Х.Колумблан пөлеклалтше фестиваль-конкурсыш мыят миенам. Кугу таум марий йылмым туныктышем С.А.Росляковалан, авамлан да машинам вўдышө А.Е.Яковлевалан ойлынем.

Морко мланде мемнам порын вашлие. Калык моткоч шуко. Тынар калык ончылно кузе выступлаш манын, изиш өрмалгышым. Но воктенем улшо лишыл енем-влак лыпландарышт. Мый Н.Лекайнын «Шөртньö падыраш» повестьше гыч ужашым лудым, флейте дене шокталтышым.

Пайремыште Шке ийготанем-влак коклаште кокымшо верыш лектым. Сенгышамемлан моткоч чот куанышым! Машинам виктарыше Анастасия Евгеньевнан Ангелина ўдыржө (2-шо классым тунем пытарен) кумшо верым нале.

Екатерина РЫБАКОВА.
2-шо номеран Шернур школ.

Никандровна, дене палыме лийым. Тиде татым ўмыр мучко шарнаш тўналам. Тудо Звенигово олаште ила. Школышто руш йылме ден литературым ятыр ий туныктен. Калыкым оласе артист-влак Артур Ефремов ден Вадим Краснов куандарышт. Нунын дене фотом ыштышым да автографым нальым.

1	Л								
2	Е								
3	К								
4	А								
5	Й								
6	Н								

1. Трилогийын ик романже – «Кугезе ...». 2. Писательнын чын фамилийже. 3. Шочмо ялже. 4. «Шөртньö падыраш» повестьын геройжо. 5. Икымше сылнымут пашам могай жанр дене возен? 6. Калык писательнын лўмжö.

Анатолий АЛЕКСАНДРОВ.
Морко, Шўргыял.

Кочайлан

Кочаем ден кугешнем, Тудлан вуемым савем. Кугу сарын тул лонгаш Каен эрыкым саклаш. Кушто, кочай, шўгарет? Кö тидым пала ала? Тый декет «Тау» мутем Кайык лийын чонешта.
Юлия ИВАНОВА.
Кужэнгер, Шорсола.

Пырыс
Ошо, шеме.
Модеш, йүеш, мала.
Колям эре куча.
Янлык.

Коля ЛАТУХИН.
Советский, Орша.

Келшен илат

Мыйын Арчи лүман изи пинегем уло. Тудо модаш пеш йората. Арчин йолташыже – сур тусан пырыс. Тудо мемнан суртыш йүштө тельмак толын лектын. Пырыслан Антон лүмым пуэна. Арчи ден Антон пырля кочкыт да модыт. Пырыс ден пий коклаште келшымаш шуэн лиеда. Антон деч посна мемнан суртыштына Проша ден Фрося пырыс-влак илат. Нуно Арчи деч лүдыт да шылыт. Вот тыгай онай сүрет: икте дене – йолташ, а весе дене – тушман.

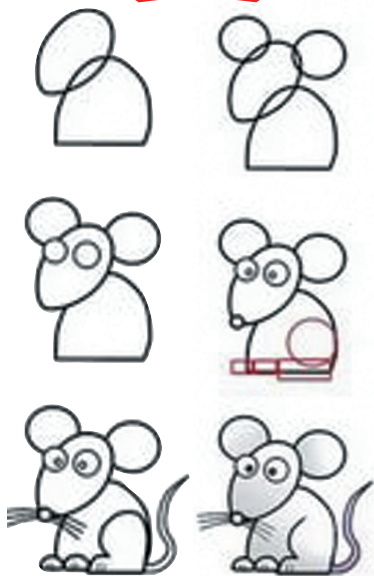
Ксения БУТЕНИНА.

Морко, Эгерсола.

Пырыслан – модыш, колялан – ойго. **(Калыкмут)**

Мастар кид

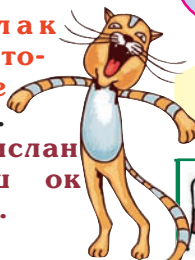
Мурка

Мурка лүман пырысем
Мыйын мутем колыштеш.
Шортмем годым воктекем
Шыпак толын шогалеш.
Тудым мые йоратем,
Капше гычын ниялтем.
Түрлө кочкышым пукшем,
Воктекем малаш пыштем.

Евгения ВАСИЛЬЕВА.
Волжский, Сотнур.

**Пырыс-влак
100 түрлө инто-
наций дене
«мурен» кертыт.**

**Кугу пырыслан
шорым йүкташ ок
лий – черлана.**

Изи пием

Уло мыйын йолташем,
Рекс лүман изи пием.
Школьш тудо ужата
Да варажым пеш вуча.
Толмекем, пеш куана,
Веселанын опталта.
А вара модаш үжеш
Да урем велк кудалеш.
Чыла пашам пытарымек
Лектам мый тудын дек.
Кок йолташ ме улына,
Веселан жапна эрта!

Юлианна ЕРМОЛАЕВА.
Марий Турек, Сардаял.

Пий
– ушан янлык. Тыглай пий
250 мутым умыла.

Ўшанле вольык

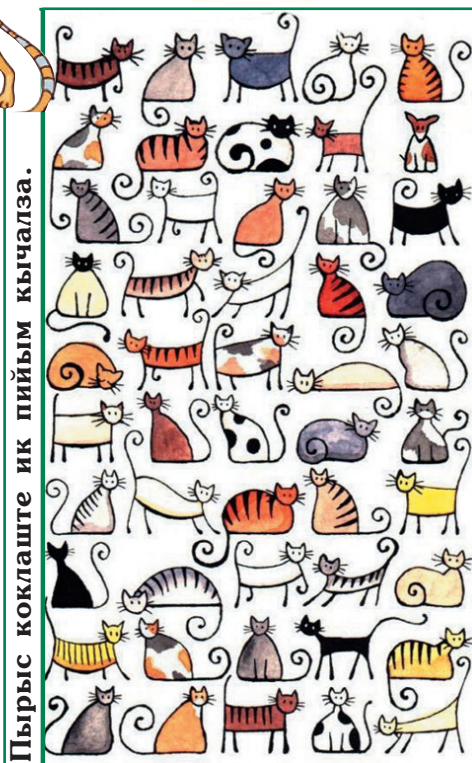
Ожно имне озанлыкыште сурт негызлан шотлалтын. Мемнан еш кызытат имным онча. Тудо эн күлешан вольык. Ме имне дене пакчам куралына, шудым шупшыктена.

Кенежым орвам шупшыны коштеш, телым – тер дене. Мемнан пүсө уш-акы-имнына «тяжеловоз» урлыклан шотлалтын. Мемнан еш кызытат имным онча. Тудо эн күлешан вольык. Ме имне дене пакчам куралына, шудым шупшыктена. Кенежым орвам шупшыны коштеш, телым – тер дене. Мемнан пүсө уш-акы-имнына «тяжеловоз» урлыклан шотлалтын. Почшо кужу, үп оржаже дене ойыртмалтеш. Кө сайын торашке колеш. Ойлат, пуйто имне ончен, кө орландарен – үмыржө мучко ўшанле вольык.

Кристина АРХИПОВА.

Авторын сүретше.

Морко, Паймыр.

Пырыс коклаште ик пийым кычалза.

11-ше мур

Лудо кумшүдө ий, вич-шүдө талукым коштын, но пыжаш опташ ик ланчык мландымат муын огыл. Тунам шулдыржо гене теңыз тупым кыраш тўналын, тўтан мардежым чытен кертге, шонго теңыз шон орам ронгед луктын, а туштыжо кум муно гыч кокытшылан веле вер ситен.

Тыге кок сылне лудо - Юм ген Ыын - шочын. Нуно пўртым чонен шынденым: муноптем гыч кечым, муношо гыч южым, чора гыч кавано-мышым ыштеным, а муно шўм гыч шўдыр-влак лийыныт. Но узак-шоляк пырля огыт иле: вустык Ыыным Юм мланде рожыш поктен колта, а шкеже эрелан кавашке кусна.

Муно гыч лум гай ош кужу понда-шан кынергут капан айдеме лектын шога-леш. Тиде Таргылтыш.

12-шо мур

Мунын шўмжө чолт

печкалте

Да, пудештме йўжым луктын,
Шўртнўо шўм латкум ужашлан,
Шўдө коло падырашлан,
Шымшўдө латкок шўрашлан,
Кок тўжем утла шырчалан
Шаланен, йырваш шыжалте.

Ойлат, шып кенгеж

кастене еҢ-влак, тоям тоялен, каватўр дене ошкылшо Салийын ўжа-кажым ужыныт.

Салийын ойлен кодымо мутшо:

Клат ўмбак миен шинчеш гын
Тулык семын шкет иргеде,
Пырчым пукшыде ит покто:
Тиде мый толам умбачын.

«ЮГОРНО»

эпос почеш

Автор-влак:

Анатолий СПИРИДОНОВ,
Анатолий МОКЕЕВ (марлаҥден).

Нимучашдыме вўд валне
Лудо шкет чоҥештыл коштын:
Пыжашлан кычалын верым,
Мамыкан чатка шепкалан,
Да шонен пышташ тушакын
Шукертсек мунчашлан ямде
Неле, пегыде кум муным.

ЕҢ-влак коклаште мут шарла,
Таргылтышым шочыктышо муным Салий кон-ден!
Шонго-влак ойлен келшеным: сонарзым поктен колташ,
лўмжым ойлаш огыл, капше семын курчакым тояш - трук ўрдыж велне кола гын,
чонжылан вер лийже, манын. Салий мўндыр корныш тар-вана,
ужаташ толшо-влак лан тичмаш кинде сукыр дене Тар-гылтышым ко-шарташ товатла.

Толыныт Ашплат Чорай ден,
Самырык апшат ден сарзе;
Алмакай - уш-акыл шондык;
Орчама Пампалчыж дене
Да Йола-Бола...
Молышт лўдыныт
шомак деч.

Ф. ЛЕБЕДЕВАН сўретше-влак.

Изи кўчызў окнашке
Вожылалын тўжалта гын,
Киндым пуыде ит колто:
Тиде мый миём умбачын.

Пырля кудалыштына

Авторын фотожо

– Максим, велосипедетым пу, ик йырым кудалышт савырнем.

– Пожалуйста, йолташемак улат вет, – Морко район Кораксолаште лийме годым кок рвезын мутланымыжым колтым. Тиде алыште илыше Максим Васильев тений школыш кая, ныл ияш Матвей Николаев (снимкыште) верысе йочасадыш коштеш. Нуно кенез канышым пырля пеш веселан эртарат.

Йоча-влак, велосипед марла кузе лиеш, паледа? ЙОЛ-ОР-ВА!

Н.СЕМЕНОВА.

Түс-влакын мужырыштым му

Пелганде	Синий
Күрен	Чёрный
Нарынче	Голубой
Ал	Чёрно-белый
Шеме	Серый
Сур	Розовый
Канде	Жёлтый
Шем-ошо	Коричневый

Вероника МАКАРОВА.

Удмуртий, Алнаш, Маскиял.

26

июль – Парашютистын кечыже.

1930 ий гыч палемдалтеш. Икымше парашютым техник Глеб Котельников шонен луктын.

Йöраталме коваем, Тыйым мые пагалем. Ковам поро кумылан, Вүчкалта эре мемнам.

Ксения ИРКАБАЕВА.
Пошкырт, Мишкан, Чорай.

Кок икгай клоуным муза. Ала теат, йоча-влак, циркыш миен улыда? Тидын нерген возен колтыза.

Самолётышто кудо пропеллерже пöрдеш?

Ўдыр лүм-влакын палыза

Л, я, д, и, и
я, л, Ю
д, а, я, Н
Н, с, я, а, т
л, А, л, а
р, е, В, а
е, Л, а, р
я, О, л

К, н, т, и, р, с, и, а
Оля АЛЕКСЕЕВА.
Морко, Эгерсола.

23

Огай

июльшто

Китын да дельфинын тўнйамбал кечыже палемдалтеш. Тўналтышым 1986 ийыште пыштыме.

✓ Кит 100 кече малыде, 8 тылзе кочде чыта.

✓ Канде китын йылмыже ныл тонным шупшеш. Тушко 50 ег күзен шога-лын кертеш.

Коробкаште

25 кокос пүкш киен. Маймыл 17 деч молыжым кочкын. Мыняр пүкш кодын?

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1000 экз. Заказ 1302. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

выктыме. Типографийн

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:

Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч са-адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шо-гомым эскерыше Федеральный службн Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00. Ак – кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакцийын шонимашышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

Редакцийн да издательнын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.